

ARME WEDUWEN

In Sarawak waar ik meer dan een halve eeuw gewerkt heb, leven de Dayaks in longhouses; wel 30, 40 gezinnen op een rij onder één dak. Maar een bejaarde weduwe woonde apart in een krotje van bamboe en golfplaten. Ik was begaan met haar: ze zat daar eenzaam en verloren. Hoe kwam dat? Haar man was gestorven. Zij was zelf van een andere kampong en had daarom geen recht op zijn land om een rijstveld te maken; zij was een vreemdeling.

Ik heb toen met het dorps hoofd en de bewoners gesproken: Doe er wat aan! Hun antwoord: 'Zij heeft een welgestelde zoon in Singapore. DIE moet voor haar zorgen!' Ik weer: 'Jullie zijn één gemeenschap en allemaal gedoopt tot één gezin van God de Vader, en dus broeders en zusters van elkaar.' Enfin, ze hebben allen samen een appartement aan het langhuis vast gebouwd en haar opgenomen in hun groep.

Laten we eens kijken naar twee lezingen die gaan over arme weduwen. De eerste heeft zo'n ontzaglijk vertrouwen in die vreemde God van de profeet Elia, dat ze haar laatste beetje meel en olie wil opmaken voor die profeet. En de weduwe in het Evangelie spendeert haar laatste twee dubbeltjes met hetzelfde vertrouwen op God. De Farizeeën laten pronkend zien wat voor royale giften ze in de offerkist doen, en gaan dan op de ereplaats zitten. Maar die vrouwen geven meer dan die hoge heren. Het thema van vandaag is: Hoe gaan we om met armoede t.o.v. maatschappij, kerk en familie.

Armoede komt in allerlei vormen. Heb je ooit iemand horen klagen: 'Wat mij betreft ben ik net zo lief dood. Geen mens die om mij geeft.' Het is de klacht van eenzame, zorgbehoevende, vooral oudere mensen die niet gewaardeerd worden. In de bijbel worden ze 'weduwen en wezen' genoemd. Velen worden goed verzorgd. Maar al te velen niet zo. En het is nodig om daar eens goed naar te kijken: naar mensen die er onder lijden in de moderne maatschappij met de tegenwoordige politiek om ouderen zo lang mogelijk thuis te laten. Maar ze zijn ook te vinden in verpleeghuizen en andere bejaardenhuizen: slachtoffers van verwaarlozing of eenzaamheid, met hun gevoel dat ze niet gewild zijn, een last voor anderen. Je kunt ze herkennen: bejaarde man of vrouw die somber verloren zit in een hoekje. Ze hebben behoefte aan iemand die interesse toont en een praatje maakt, iemand die luistert en ze serieus neemt, die hun last verlicht.

Ze kunnen zelf niet gaan demonstreren en hun stem laten horen. Ze lijden in stilte. Vaak is er geen geld om vrienden uit te nodigen of te bezoeken en iets te vieren. Ja, het is goed om je eens te bezinnen op de situatie in je familie, je bureu, je gemeente. Dus laten we proberen op onze manier wat zonneshijn te brengen in het leven van armen en eenzamen.

Maak dat ze zich gewild en gerespecteerd voelen. Maak ruimte voor hen, zo niet in je huis, tenminste in je hart. En spendeer geld aan ze, en ook tijd en talent. Of althans een hartelijk gesprekje of groet.

Het geloof is niet los te denken van het leven. Zegt iemand: 'Prijs de Heer, Alleluia.' dan moet hij zijn geloof bewijzen door zijn daden. De farizeeën deden 100 keer zoveel in de geldkist als de arme weduwe. Maar het was allemaal uiterlijk vertoon. Ze verslonden de huizen van de weduwen. En dat doen er meer; bijv. die veel te weinig aan hun werknemers betalen, want het verdwijnt in de zakken van de aandeelhouders. Wij Christenen hebben een verantwoordelijkheid dat rechtvaardigheid betracht wordt. Ook met betrekking tot de prijs die de armen moeten betalen voor dingen zoals medicijnen. En armen zijn er nog genoeg; niet alleen in Afrika maar hier. Ook heel wat van de asielzoekers. Zien we de armen? Delen we met hen, niet alleen geld maar onze hartelijkheid, onze talenten, onze kennis?

Realiseren we wel hoe rijk we zelf zijn, in onze opvoeding, onze kennis, onze goederen? Zoveel goeds dat we meegekregen hebben. En uiten we onze dankbaarheid vaak genoeg? Durven we onszelf en alles wat we hebben te geven aan God in ons gebed, in het besef dat dat goede rente zal afleveren voor onszelf en voor anderen? Geestelijke rente vooral, die eeuwig duurt. Want God geeft ons terug veel royaler dan wij ooit doen.